

ภาวะการมีงานทำของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารทรัพยากรมนุษย์ ปีการศึกษา 2557

The Study of Employment Status of the Graduates from the Bachelor of Business
Administration Program in Human Resource Management Academic Year 2014

รังสิมา สว่างทัฬห

Sawangtap, Rangsim

E-mail: rangsima.st@bru.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อติดตามผลการมีงานทำของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิตสาขาวิชาการบริหารทรัพยากรมนุษย์ปีการศึกษา 2557 (2) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของบัณฑิตเกี่ยวกับคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ต่อการมีงานทำ และ (3) เพื่อศึกษาความพึงพอใจต่อประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนของสาขาวิชาการบริหารทรัพยากรมนุษย์ จากบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาหลักสูตรบริหารธุรกิจสาขาวิชาการบริหารทรัพยากรมนุษย์ปีการศึกษา 2557 ประชากรที่ใช้ในการศึกษาคือบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิตสาขาวิชาการบริหารทรัพยากรมนุษย์ ทั้งภาคปกติและภาค กศ.บป. ปีการศึกษา 2557 จำนวน 16 คน โดยใช้ทั้งประชากร เครื่องมือที่ใช้ได้แก่แบบสอบถามที่ปรับปรุงจากแบบสอบถามการติดตามภาวะการมีงานทำของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ปีการศึกษา 2557 เก็บข้อมูลได้ร้อยละ 100 วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนาได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า (1) บัณฑิตส่วนใหญ่เป็นหญิง สำเร็จการศึกษาจากโครงการศึกษาภาคปกติ มีงานทำ คิดเป็นร้อยละ 81.25 ทำงานตรงกับสาขาวิชาที่เรียนโดยเป็นพนักงานบริษัทหรือองค์กรธุรกิจเอกชน คิดเป็นร้อยละ 92.31 มีเงินเดือนเฉลี่ย 12,126.90 บาทต่อเดือน ได้งานทำภายใน 1-3 เดือนหลังสำเร็จการศึกษา คิดเป็นร้อยละ 38.47 ความรู้ความสามารถพิเศษที่ช่วยให้ได้งานทำคือความรู้ความสามารถพิเศษทางคอมพิวเตอร์ คิดเป็นร้อยละ 61.54 มีความพอใจในงานที่ทำ คิดเป็นร้อยละ 84.62 และสามารถนำความรู้จากสาขาวิชาที่เรียนมาใช้ในหน้าที่การงานได้ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 76.93 (2) ความคิดเห็นของบัณฑิตเกี่ยวกับคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ต่อการมีงานทำในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยความคิดเห็นใน 3 ด้านแรก ได้แก่ ด้านการมีความสามารถในการสร้างสัมพันธ์ภาพและการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างดีและสามารถแสดงออกถึงการมีภาวะผู้นำและมีโลกทัศน์ที่กว้างไกล ด้านการมีคุณธรรมจริยธรรมในตนเองและส่วนรวม แสดงออกถึงความมีวินัยซื่อสัตย์มีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม และด้านการมีความรู้พื้นฐานทางวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์และสถิติในการวิเคราะห์สถานการณ์เพื่อประกอบการตัดสินใจได้อย่างเหมาะสม (3) บัณฑิตมีความพึงพอใจต่อประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนของสาขาวิชาในภาพรวมในระดับมากที่สุด โดยความพึงพอใจ 3 ลำดับแรก ได้แก่ การทุ่มเทและเสียสละเวลาเพื่อพัฒนานักศึกษานอกเหนือจากเวลาสอนปกติ นักศึกษาสามารถเข้าพบอาจารย์ประจำหลักสูตรได้ทุกเวลา และกิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนานักศึกษาในระหว่างที่ศึกษากับเรื่องการให้คำแนะนำปรึกษาการใช้ชีวิตและหรือการเรียนในระหว่างการศึกษาตลอดหลักสูตร

คำสำคัญ: ภาวะการมีงานทำ, หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต (สาขาวิชาการบริหารทรัพยากรมนุษย์)

Abstract

The objectives of this research are (1) to monitor the employment status of the Graduates from the Bachelor of Business Administration Program in Human Resource Management Academic Year 2013. (2) to study the opinion from the graduates on preferred qualification that helps them to get their job. (3) to study the satisfaction on the effectiveness of the instructional management of the Department of Human Resource Management from graduates. The population of the study was 16 graduates in human resource management who graduated in academic year 2014. The data were collected by questionnaires created by Buriram Rajabhat University. The returned rate of questionnaires was 100% or 16 copies. The statistics used for analyzing the collected data were frequency, percentage, mean, and standard deviation.

The results revealed that (1) most of the graduates were female. The current employment status was employed (81.25%) as an employee in private sectors (92.31%). The average income is 12,126.0 baht per month. They could get their job after finishing the study within 1-3 months (38.47%). The special ability that helps to get their job was computer skills (61.54%). They could apply their knowledge to their working at the highest level (76.93%). (2) The opinion of preferable qualification that helps to get their job was at the high level by a comment in the first three include the ability to build relationships with others and work well with others, leadership and vision as well as expression of morality, ethics, discipline, honesty, self, and social responsibility. Furthermore, it also included basic knowledge of science, mathematics, and statistics to analyze the situation. (3) graduates were satisfied with the effectiveness of learning and teaching as a whole at the highest level, the first three are satisfied with dedicated to developing students. Students can meet their instructors at any time. Students activities and consultation during the study.

Keywords: Employment status, Bachelor of Business Administration Program in Human Resource Management

บทนำ

สาขาวิชาการบริหารทรัพยากรมนุษย์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ มีการพัฒนาปรับปรุงหลักสูตรให้ทันสมัยตามความต้องการของท้องถิ่นมาตามลำดับ ปัจจุบันเปิดสอนหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิตสาขาวิชาการบริหารทรัพยากรมนุษย์ ในปีการศึกษา 2557 มีบัณฑิตที่จบการศึกษาออกสู่ตลาดแรงงานทั้งสิ้นจำนวน 16 คน การติดตามภาวะการมีงานทำของบัณฑิตจะสะท้อนให้เห็นถึงประสิทธิภาพของกระบวนการผลิตบัณฑิตของสาขาวิชาและสามารถนำไปปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนของสาขาวิชาให้พัฒนายิ่งขึ้น และเพื่อให้สอดคล้องต่อบริบทต่อเป้าหมายของกรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว ฉบับที่ 2 ที่กำหนดว่า “เมื่อสิ้นสุดแผนในปี พ.ศ. 2565 จะสามารถยกระดับ

คุณภาพการศึกษาของไทยเพื่อผลิตและพัฒนาบุคลากรที่มีคุณภาพ สามารถปรับตัวสำหรับงานที่เกิดขึ้นตลอดชีวิต พัฒนาศักยภาพอุดมศึกษาในการสร้างความรู้และนวัตกรรมเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศในยุคโลกาภิวัตน์.....” (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาแห่งชาติ, 2551) สาขาวิชาการบริหารทรัพยากรมนุษย์จึงทำการวิจัยเพื่อสำรวจภาวะการปฏิบัติงานของบัณฑิตด้วยเหตุผลความจำเป็นดังกล่าวข้างต้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อติดตามผลการปฏิบัติงานของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารทรัพยากรมนุษย์ ปีการศึกษา 2557
2. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของบัณฑิตเกี่ยวกับคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ต่อการมีงานทำ
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจต่อประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนของสาขาวิชาการบริหารทรัพยากรมนุษย์ จากบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารทรัพยากรมนุษย์ ปีการศึกษา 2557

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร

คือบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารทรัพยากรมนุษย์ ทั้งภาคปกติและภาคการศึกษาสำหรับบุคลากรทั่วไป (กศ.บป.) ปีการศึกษา 2557 จำนวน 16 คน โดยใช้ทั้งประชากร

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ใช้แบบสอบถามการติดตามภาวะการปฏิบัติงานของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารทรัพยากรมนุษย์ ปีการศึกษา 2557 โดยปรับปรุงจากแบบสอบถามการติดตามภาวะการปฏิบัติงานของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา มี 9 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบ ได้แก่ ชื่อ ที่อยู่ที่สามารถติดต่อได้ เพศ ภูมิลำเนาเดิม ช่องทางการติดตามข้อมูลข่าวสารของสาขาวิชา และสถานภาพการทำงานในปัจจุบัน

ตอนที่ 2 ถึง ตอนที่ 6 สอบถามผู้มีงานทำแล้ว ผู้ที่ยังไม่ได้ทำงาน ผู้ที่กำลังศึกษาต่อ ผู้ที่ไม่ได้ศึกษาต่อ และผู้ที่ไม่ได้ศึกษาต่อและมีความต้องการศึกษาต่อ

ตอนที่ 7 และตอนที่ 8 สอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ต่อการมีงานทำ และความพึงพอใจต่อประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนของสาขาวิชาการบริหารทรัพยากรมนุษย์

ตอนที่ 9 ข้อเสนอแนะ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

เก็บข้อมูลจากบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารทรัพยากรมนุษย์ ทั้งภาคปกติและภาคการศึกษาสำหรับบุคลากรทั่วไป (กศ.บป.) ปีการศึกษา 2557 ที่มารายงานตัวเข้ารับพระราชทานปริญญาบัตร และขอรับพระราชทานปริญญาบัตร ณ กลุ่มข้อมูลย่อย

ของคณะวิทยาการจัดการ ในวันที่ 4-6 พฤศจิกายน 2558 จำนวน 16 คน ได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์จากผู้ตอบแบบสอบถาม 16 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ทำการวิเคราะห์ประมวลผลข้อมูลโดยใช้ค่าสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ ความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ผลการวิจัย

การติดตามผลการมีงานทำของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารทรัพยากรมนุษย์ ปีการศึกษา 2557

พบว่าบัณฑิตส่วนใหญ่เป็นหญิง สำเร็จการศึกษาจากโครงการศึกษาภาคปกติ และมีงานทำตรงกับสาขาวิชาที่เรียน โดยทำงานเป็นพนักงานบริษัทหรือองค์กรธุรกิจเอกชน มีเงินเดือนเฉลี่ย 12,126.90 บาทต่อเดือน ได้งานทำภายใน 1-3 เดือนหลังสำเร็จการศึกษา ความรู้ความสามารถพิเศษที่ช่วยให้ได้งานทำคือความรู้ความสามารถพิเศษทางคอมพิวเตอร์ มีความพอใจในงานที่ทำ บัณฑิตสามารถนำความรู้จากสาขาวิชาที่เรียนมาใช้ในหน้าที่การงานได้ในระดับมากที่สุด และในจำนวนบัณฑิตที่ยังไม่ได้งานทำทั้งหมดกำลังรอฟังคำตอบจากหน่วยงาน ไม่มีปัญหาในการหางานทำ ลักษณะงานที่คาดหวังหรือต้องการทำคืองานด้านการบริหารงานบุคคล โดยคาดหวังหรือต้องการเงินเดือนไม่เกิน 15,000 บาทต่อเดือน มีช่องทางในการหาข้อมูลข่าวสารเพื่อหางานทำคือเว็บไซต์ หนังสือพิมพ์ และ Facebook ของสาขาวิชา ทั้งนี้ไม่มีบัณฑิตที่กำลังศึกษาต่อ แต่อย่างไรก็ตามบัณฑิตมีความต้องการที่จะศึกษาต่อในระดับปริญญาโทในสาขาวิชาเดิมในมหาวิทยาลัยของรัฐเพราะงานที่ต้องการทำต้องใช้วุฒิสูงกว่าปริญญาตรี แต่มีปัญหาในการศึกษาต่อเนื่องจากข้อจำกัดด้านเงินทุน

การศึกษาความคิดเห็นของบัณฑิตเกี่ยวกับคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ต่อการมีงานทำ

ความคิดเห็นของบัณฑิตเกี่ยวกับคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ต่อการมีงานทำในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.38$ จากคะแนนเต็ม 4) ได้แก่ ด้านการมีความสามารถในการสร้างสัมพันธภาพและการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างดีและสามารถแสดงออกถึงการมีภาวะผู้นำและมีโลกทัศน์ที่กว้างไกล ด้านการมีคุณธรรมจริยธรรมในตนเองและส่วนรวม แสดงออกถึงความมีวินัย ซื่อสัตย์มีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม และด้านการมีความรู้พื้นฐานทางวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์และสถิติในการวิเคราะห์สถานการณ์ เพื่อประกอบการตัดสินใจได้อย่างเหมาะสม คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ต่อการมีงานทำในด้านการมีคุณธรรมจริยธรรมในตนเองและส่วนรวมแสดงออกถึงความมีวินัยซื่อสัตย์มีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม บัณฑิตมีความคิดเห็นว่าการมองเห็นประโยชน์ส่วนรวมก่อนประโยชน์ส่วนตน จริงใจต่อเพื่อนร่วมงาน และกระทำตนเองให้เป็นประโยชน์ต่อสังคมส่วนรวม ในด้านการมีความรู้ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ มีทักษะการลงมือปฏิบัติ สามารถนำหลักการทฤษฎีทางการบริหารทรัพยากรมนุษย์และน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์เพื่อการเรียนรู้ในการดำรงชีวิตได้อย่างเหมาะสมกับสภาวะสังคมปัจจุบัน บัณฑิตมีความคิดเห็นว่าการมีระบบความคิดที่เป็นมาตรฐาน และเป็นกรอบแนวความคิดที่สามารถประยุกต์ความรู้ในแขนงตนไปใช้กับแขนงอื่นๆ ได้ตามความเป็นจริง ส่วนด้านการมีความสามารถในการวางแผนแก้ปัญหาและเลือกแนวทางการตัดสินใจในสถานการณ์ต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม บัณฑิตมีความคิดเห็น

ว่าควรมีความสามารถในการจัดการเวลา แบ่งเวลาในการทำงาน ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ทั้งในการทำงานและชีวิต และด้านการมีความสามารถในการสร้างสัมพันธ์ภาพและการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างดีและสามารถแสดงออกถึงการมีภาวะผู้นำและมีโลกทัศน์ที่กว้างไกล บัณฑิตมีความคิดเห็นว่าการมีทัศนคติเชิงบวกกับชีวิต การทำงาน ผู้ร่วมงาน และวัฒนธรรมองค์กร ทั้งนี้ด้านการมีทักษะความเข้าใจบุคคลอื่น มีมนุษยสัมพันธ์ มีทักษะการสื่อสารที่ดี สามารถปรับตัวเข้ากับลูกน้อง เพื่อนร่วมงาน และหัวหน้างาน รวมทั้งสามารถปรับตัวให้เข้ากับสังคมต่างๆ ที่มีความแตกต่างกันได้อย่างกลมกลืน บัณฑิตมีความคิดเห็นว่าการมีทักษะทางด้านเทคโนโลยี ใช้เครื่องมือต่างๆ ได้อย่างดี เพิ่มประสิทธิภาพและเข้าใจการทำงานของระบบต่างๆ นอกจากนี้ในด้านการมีความรู้พื้นฐานทางวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และสถิติในการวิเคราะห์สถานการณ์ เพื่อประกอบการตัดสินใจได้อย่างเหมาะสม บัณฑิตมีความคิดเห็นว่าการมีความชำนาญทางด้านวิเคราะห์

การศึกษาความพึงพอใจต่อประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนของสาขาวิชาการบริหารทรัพยากรมนุษย์ จากบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารทรัพยากรมนุษย์ ปีการศึกษา 2557

พบว่าบัณฑิตมีความพึงพอใจต่อประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนของสาขาวิชาการบริหารทรัพยากรมนุษย์ในภาพรวมในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.71$ จากคะแนนเต็ม 4) ได้แก่ การทุ่มเทและเสียสละเวลาเพื่อพัฒนานักศึกษานอกเหนือจากเวลาสอนปกติ นักศึกษาสามารถเข้าพบอาจารย์ประจำหลักสูตรได้ตลอดเวลา และกิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนานักศึกษาในระหว่างที่ศึกษากับเรื่องการให้คำแนะนำปรึกษาการใช้ชีวิตและหรือการเรียนในระหว่างการศึกษาตลอดหลักสูตร และเพื่อเอื้อประโยชน์ต่อการประกอบอาชีพของบัณฑิตได้มากยิ่งขึ้นบัณฑิตมีข้อเสนอแนะว่าควรเพิ่มรายวิชาหรือความรู้ทางภาษาอังกฤษ การฝึกปฏิบัติจริง และโปรแกรมคอมพิวเตอร์ทางการบริหารทรัพยากรมนุษย์ ในด้านหลักสูตรบัณฑิตมีข้อเสนอแนะว่าควรปรับปรุงหลักสูตรให้มีการฝึกปฏิบัติและเพิ่มชั่วโมงเรียนให้เรียนวิชาเอกทาง HR มากขึ้น ตัดรายวิชาและลดเนื้อหาที่ไม่เกี่ยวกับงานบุคคลออก เพิ่มจำนวนอาจารย์ในสาขาวิชา ข้อเสนอแนะในด้านการเรียนการสอนคืออยากให้มีห้องปฏิบัติการทาง HR เพื่อฝึกงานจำลองทาง HR ปรับปรุงห้องเรียนและอุปกรณ์การสอนให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน ให้นักศึกษาทำกิจกรรมแชร์ความคิดในชั้นเรียน และข้อเสนอแนะในด้านกิจกรรมการพัฒนานักศึกษาคือควรมีห้องสโมสรนักศึกษา HR ควรจัดกิจกรรมพัฒนานักศึกษาเน้นทางวิชาการเพิ่มขึ้น และให้นักศึกษาทุกชั้นได้ไปดูงานทาง HR ทุกปี

อภิปรายผล

การติดตามผลการมีงานทำของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารทรัพยากรมนุษย์ ปีการศึกษา 2557

บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารทรัพยากรมนุษย์ ปีการศึกษา 2557 ส่วนใหญ่เป็นหญิง สำเร็จการศึกษาจากโครงการศึกษาภาคปกติ ทำงานแล้วและงานที่ทำตรงกับสาขาวิชาที่เรียน โดยทำงานเป็นพนักงานบริษัทหรือองค์กรธุรกิจเอกชน มีเงินเดือนเฉลี่ย 12,126.90 บาทต่อเดือน ได้งานทำภายใน 1-3 เดือนหลังสำเร็จการศึกษา ความรู้ความสามารถพิเศษที่ช่วยให้ได้งานทำคือความรู้ความสามารถพิเศษทางคอมพิวเตอร์ มีความพอใจในงานที่ทำ และสามารถนำความรู้จากสาขาวิชาที่เรียนมาใช้ในหน้าที่การงานได้ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับ รังสิมา

สว่างทัพ และคณะ (2557) สลิล บุญพราหมณ์ และดิชิตชัย เมตตาริกานนท์ (2556) รังสิมา สว่างทัพ (2554) สุนิดา กุฎอินทร์ (2551) และพุลทรัพย์ หวังดี (2550) ที่พบว่า บัณฑิตที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นหญิง สำเร็จการศึกษาจากโครงการศึกษาภาคปกติ และส่วนใหญ่ทำงานเป็นพนักงานเอกชน ได้งานทำภายใน 1-3 เดือนหลังสำเร็จการศึกษา มีรายได้ 10,001-15,000 บาทต่อเดือน สามารถนำความรู้จากสาขาวิชาที่เรียนมาประยุกต์ใช้กับหน้าที่การงานที่ทำได้ในระดับมาก และความรู้ความสามารถที่ช่วยให้ได้งานคือความรู้ความสามารถด้านคอมพิวเตอร์หรือ ICTs การที่บัณฑิตได้งานทำภายใน 1-3 เดือนหลังสำเร็จการศึกษา และมีความรู้ความสามารถด้านคอมพิวเตอร์นั้น เป็นผลมาจากการจัดการเรียนการสอนของสาขาวิชาตามปรัชญาของหลักสูตรและคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ของหลักสูตร ที่มุ่งเน้นให้บัณฑิตมีความรู้และทักษะในวิชาชีพ (สาขาวิชาการบริหารทรัพยากรมนุษย์, 2555) นอกจากนี้ ในประเด็นที่บัณฑิตสามารถนำความรู้จากสาขาวิชาที่เรียนมาประยุกต์ใช้กับหน้าที่การงานที่ทำได้ในระดับมากที่สุดยังสอดคล้องกับคุณลักษณะของคนไทยที่พึงประสงค์ในมิติด้านความรู้ ที่กล่าวว่าคนไทยที่พึงประสงค์จะต้องรู้อย่างลึกซึ้งในแก่นสาระของวิชาและสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการทำงานและการดำเนินชีวิตประจำวันได้ (เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์, 2546) ส่วนบัณฑิตกลุ่มที่ยังไม่ได้งานทำ อยู่ระหว่างรอฟังคำตอบจากหน่วยงาน ไม่มีปัญหาในการหางานทำ และมีความต้องการทำงานด้านการบริหารงานบุคคล คาดหวังหรือต้องการเงินเดือนไม่เกิน 15,000 บาทต่อเดือน ใช้เว็บไซต์ หนังสือพิมพ์ และ Facebook ของสาขาวิชาเป็นช่องทางในการรับข้อมูลข่าวสารในการหางาน ซึ่งลักษณะการหางานทำงานทำให้บัณฑิตมีงานหรือกำลังรองานทำอยู่นี้ สอดคล้องและเป็นไปตามทฤษฎีการแสวงหางานทำ (Carnoy, 1977) ที่กล่าวว่า ผู้ที่ได้งานทำจะเป็นผู้ที่มีทักษะในการหางานทำและเป็นผู้มีโอกาสได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการจ้างงาน มักจะมีการสมัครงานไว้หลายแห่งเพื่อเลือกงานที่ดีที่สุด นอกจากนี้บัณฑิตกลุ่มที่ไม่ได้ศึกษาต่อมีความต้องการที่จะศึกษาต่อระดับปริญญาโท ในสาขาวิชาเดิมในมหาวิทยาลัยของรัฐบาลเพราะงานที่ต้องการทำต้องใช้เวลาสูงกว่าปริญญาตรี แต่มีปัญหาในการศึกษาต่อเนื่องจากข้อจำกัดด้านเงินทุน

การศึกษาความคิดเห็นของบัณฑิตเกี่ยวกับคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ต่อการมีงานทำ

ความคิดเห็นของบัณฑิตเกี่ยวกับคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ต่อการมีงานทำ ได้แก่ การมีความสามารถในการสร้างสัมพันธภาพและการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างดีและสามารถแสดงออกถึงการมีภาวะผู้นำและมีโลกทัศน์ที่กว้างไกล มีคุณธรรมจริยธรรมในตนเองและส่วนรวม แสดงออกถึงความมีวินัยซื่อสัตย์มีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม และการมีความรู้พื้นฐานทางวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์และสถิติในการวิเคราะห์สถานการณ์เพื่อประกอบการตัดสินใจได้อย่างเหมาะสม และเมื่อพิจารณาคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ต่อการมีงานทำโดยแยกเป็นรายด้าน ในด้านการมีคุณธรรมจริยธรรมในตนเองและส่วนรวม แสดงออกถึงความมีวินัยซื่อสัตย์มีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม บัณฑิตมีความคิดเห็นว่าคุณสมบัติโดยรวมก่อนประโยชน์ส่วนตน จริจใจต่อเพื่อนร่วมงานและกระทำตนเองให้เป็นประโยชน์ต่อสังคมส่วนรวม ในด้านการมีความรู้ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ มีทักษะการลงมือปฏิบัติ สามารถนำหลักการทฤษฎีทางการบริหารทรัพยากรมนุษย์ และน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์เพื่อการเรียนรู้ในการดำรงชีวิตได้อย่างเหมาะสม กับภาวะสังคมปัจจุบัน บัณฑิตมีความคิดเห็นว่าคุณสมบัติที่เป็นมาตรฐาน และเป็นกรอบแนวความคิดที่สามารถประยุกต์ความรู้ในแขนงตนไปใช้กับแขนงอื่นๆ ได้ตามความเป็นจริง ส่วนด้านการมีความสามารถในการวางแผนแก้ปัญหาและเลือกแนวทางการตัดสินใจในสถานการณ์ต่างๆ ได้

อย่างเหมาะสม บัณฑิตมีความคิดเห็นว่าคุณมีความสามารถในการจัดการเวลา แบ่งเวลาในการทำงาน ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ทั้งในการทำงานและชีวิต และด้านการมีความสามารถในการสร้างสัมพันธ์ภาพและการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างดีและสามารถแสดงออกถึงการมีภาวะผู้นำและมีโลกทัศน์ที่กว้างไกล บัณฑิตมีความคิดเห็นว่าคุณมีทัศนคติเชิงบวกกับชีวิต การทำงาน ผู้ร่วมงาน และวัฒนธรรมองค์กร ทั้งนี้ด้านการมีทักษะความเข้าใจบุคคลอื่น มีมนุษยสัมพันธ์ มีทักษะการสื่อสารที่ดี สามารถปรับตัวเข้ากับลูกน้อง เพื่อนร่วมงาน และหัวหน้างาน รวมทั้งสามารถปรับตัวให้เข้ากับสังคมต่างๆ ที่มีความแตกต่างกันได้อย่างกลมกลืน บัณฑิตมีความคิดเห็นว่าคุณมีทักษะทางด้านเทคโนโลยี ใช้เครื่องมือต่างๆ ได้อย่างดี เพิ่มประสิทธิภาพและเข้าใจการทำงานของระบบต่างๆ นอกจากนี้ในด้านการมีความรู้พื้นฐานทางวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์และสถิติในการวิเคราะห์สถานการณ์ เพื่อประกอบการตัดสินใจได้อย่างเหมาะสมนั้น บัณฑิตมีความคิดเห็นว่าคุณมีความชำนาญทางด้านวิเคราะห์คุณลักษณะดังกล่าวมานี้ล้วนสอดคล้องกับ เกียรติศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2546) ที่ศึกษาคุณลักษณะของคนไทยที่พึงประสงค์ว่าประกอบด้วย (1) มิติทางร่างกาย คือมีสุขภาพร่างกายสมบูรณ์แข็งแรงไม่เจ็บป่วยง่ายและมีพัฒนาการในด้านร่างกายและสติปัญญาอย่างสมบูรณ์ตามเกณฑ์ในแต่ละช่วงวัย (2) มิติด้านจิตใจคือรู้จักและเข้าใจตนเอง เข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น เข้าใจสถานการณ์เปลี่ยนแปลงและสภาพแวดล้อมรอบตัว จัดการกับสภาวะอารมณ์ได้อย่างเหมาะสม (3) มิติด้านความรู้คือรู้จักในแก่นสาระของวิชา ครอบตัวในเชิงสหวิทยาการ รู้ไกลโดยสามารถคาดการณ์อนาคตที่จะมาถึงได้ (4) มิติด้านทักษะความสามารถคือมีความสามารถในการคิด การสื่อสาร ทักษะภาษาต่างประเทศ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ทักษะทางสังคม ทักษะอาชีพ ทักษะทางสุนทรียะ และทักษะการจัดการ และ (5) มิติด้านลักษณะชีวิตมีความขยันอดทน ทุ่มเท ทำงานหนัก มีระเบียบวินัย มีความซื่อสัตย์ มีวิสัยทัศน์ ทำสิ่งต่างๆ อย่างดีเลิศ มีจิตสำนึกประชาธิปไตย เห็นคุณค่าในเอกลักษณ์ความเป็นไทย มีจิตสำนึกเพื่อผู้อื่นและส่วนรวม และประหยัดอดออม นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ที่กำหนดไว้ในหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารทรัพยากรมนุษย์ (สาขาวิชาการบริหารทรัพยากรมนุษย์, 2555) ที่กำหนดว่า เมื่อสำเร็จการศึกษาบัณฑิตจะเป็นผู้มีคุณธรรมจริยธรรมในตนเองและส่วนรวม แสดงออกถึงความมีวินัย ซื่อสัตย์ มีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม มีความรู้ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ มีทักษะการลงมือปฏิบัติ สามารถนำหลักการทฤษฎีทางการบริหารทรัพยากรมนุษย์และน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์เพื่อการเรียนรู้ในการดำรงชีวิตได้อย่างเหมาะสมกับสภาวะสังคมปัจจุบัน มีความสามารถในการวางแผนแก้ปัญหาและเลือกแนวทางการตัดสินใจในสถานการณ์ต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม มีความสามารถในการสร้างสัมพันธ์ภาพและการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างดีและสามารถแสดงออกถึงการมีภาวะผู้นำและมีโลกทัศน์ที่กว้างไกล มีความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารและสามารถเลือกใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่เหมาะสมเพื่อประโยชน์ต่อตนเอง อาชีพ และสังคม และมีความรู้พื้นฐานทางวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์และสถิติในการวิเคราะห์สถานการณ์ เพื่อประกอบการตัดสินใจได้อย่างเหมาะสม

การศึกษาความพึงพอใจต่อประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนของสาขาวิชาการบริหารทรัพยากรมนุษย์ จากบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารทรัพยากรมนุษย์ ปีการศึกษา 2557

บัณฑิตมีความพึงพอใจต่อประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนของสาขาวิชาการบริหารทรัพยากรมนุษย์ในเรื่องการทุ่มเทและเสียสละเวลาเพื่อพัฒนานักศึกษานอกเหนือจากเวลาสอนปกติ

นักศึกษาสามารถเข้าพบอาจารย์ประจำหลักสูตรได้ทุกเวลา และกิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนานักศึกษา ในระหว่างที่ศึกษากับเรื่องการให้คำแนะนำปรึกษาการใช้ชีวิตและหรือการเรียนในระหว่างการศึกษา ตลอดหลักสูตร ความพึงพอใจในประเด็นต่างๆ เหล่านี้จะเป็นประโยชน์อย่างมากต่อสาขาวิชาในการ นำมาเป็นข้อมูลประกอบการวางแผนบริหารพัฒนาปรับปรุงหลักสูตร การเรียนการสอน ตลอดจนจัด กิจกรรมพัฒนานักศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Schetzer & Stone (1981) ชาอูซัย อินทรประวัติ และคณะ (2539) และ Department of Political and Social Sciences (2015) ที่กล่าวว่า การ ติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาเป็นหนทางหนึ่งที่จะทำให้ทราบความคิดเห็นต่างๆ ของผู้สำเร็จการศึกษา เพื่อหาข้อมูลเกี่ยวกับบัณฑิตที่ออกไปประกอบอาชีพตามสาขาวิชาที่ได้ศึกษา แล้วนำมาปรับปรุงพัฒนา หลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน ตลอดจนการจัดบริการต่างๆ ให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่นักศึกษาที่จะเข้ามารับบริการด้านการศึกษาในรุ่นต่อไป ทั้งนี้ สถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษา จำเป็นจะต้องทำการศึกษาเพื่อให้ทราบถึงจุดอ่อนจุดแข็งของหลักสูตรเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพในการ บริหารหลักสูตรให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น นอกจากนี้ บัณฑิตมีข้อเสนอแนะในด้านรายวิชาหรือความรู้ที่จะเอื้อ ประโยชน์ต่อการประกอบอาชีพของบัณฑิตได้มากยิ่งขึ้นว่าควรเพิ่มรายวิชาหรือความรู้ทางภาษาอังกฤษ การฝึกปฏิบัติจริง และโปรแกรมคอมพิวเตอร์ทางการบริหารทรัพยากรมนุษย์ ในด้านหลักสูตรบัณฑิตมี ข้อเสนอแนะว่าควรปรับปรุงหลักสูตรให้มีการฝึกปฏิบัติและเพิ่มชั่วโมงเรียนให้เรียนวิชาเอกทาง HR มากขึ้น ตัดรายวิชาและลดเนื้อหาที่ไม่เกี่ยวกับงานบุคคลออก เพิ่มจำนวนอาจารย์ในสาขาวิชา ข้อเสนอแนะในด้านการเรียนการสอนคืออยากให้มีห้องปฏิบัติการทาง HR เพื่อฝึกงานจำลองทาง HR ปรับปรุงห้องเรียนและอุปกรณ์การสอนให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน ให้นักศึกษาทำกิจกรรมแชร่ความคิด ในชั้นเรียน และข้อเสนอแนะในด้านการกิจกรรมพัฒนานักศึกษาคือควรมีห้องสโมสรนักศึกษา HR ควร จัดกิจกรรมพัฒนานักศึกษานันทนาการเพิ่มขึ้น และให้นักศึกษาทุกชั้นได้ไปดูงานทาง HR ทุกปี ซึ่ง ความพึงพอใจต่อประสิทธิภาพการเรียนการสอนในประเด็นต่างๆ รวมทั้งข้อเสนอแนะต่อหลักสูตร การ เรียนการสอน และการจัดกิจกรรมพัฒนานักศึกษาดังกล่าวมานี้ สอดคล้องกับทิศทางของกรอบแผน อุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี ฉบับที่ 2 (พ.ศ.2551-2565) (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2551) ที่กำหนดกรอบนโยบายให้เพิ่มความเข้มข้นและประสิทธิภาพของการเรียนรู้ของนักศึกษา ทางด้านภาษาและวัฒนธรรมของต่างประเทศ และสอดคล้องกับ เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2546) ที่กล่าวถึงคุณลักษณะของคนไทยที่พึงประสงค์ในมิติด้านการมีทักษะความสามารถว่า คนไทยที่ พึงประสงค์ควรมีทักษะในด้านการคิด ทักษะการสื่อสาร ทักษะภาษาต่างประเทศ ทักษะการใช้ เทคโนโลยีสารสนเทศ ทักษะทางสังคม ทักษะการอาชีพ ทักษะทางสุนทรียะ และทักษะการจัดการที่ดี

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

ควรนำข้อเสนอแนะที่เป็นความคิดเห็นของบัณฑิตเกี่ยวกับการเพิ่มรายวิชาหรือความรู้ที่ควร เพิ่มเพื่อเอื้อประโยชน์ต่อการประกอบอาชีพเข้าสู่ที่ประชุมกรรมการบริหารหลักสูตร เพื่อใช้วางแผน ตัดสินใจพัฒนาปรับปรุงหลักสูตร การเรียนการสอน และการจัดกิจกรรมพัฒนานักศึกษา ทั้งนี้เพื่อ จัดบริการต่างๆ ให้แก่นักศึกษาในรุ่นต่อไป ให้มีประสิทธิภาพสอดคล้องกับปรัชญาของหลักสูตรและ คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ของหลักสูตร และตอบสนองต่อความต้องการของตลาดแรงงาน ต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- การบริหารทรัพยากรมนุษย์, สาขาวิชา. (2555). **หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารทรัพยากรมนุษย์ (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2555)**. บุรีรัมย์: มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2546). **ภาพอนาคตและคุณลักษณะของคนไทยที่พึงประสงค์**. กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัด วี.ที.ซี. คอมมิวนิเคชั่น.
- คณะกรรมการการอุดมศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. (2551). **กรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี ฉบับที่ 2 (พ.ศ.2551-2565)**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชาญชัย อินทรประวัตติ. (2539). **รายงานการวิจัยสถาบันเรื่องการติดตามผลบัณฑิตมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี รุ่นปีการศึกษา 2539**. นครราชสีมา: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี.
- พูลทรัพย์ หวังดี. (2550). **ภาวะการมีงานทำของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากคณะบริหารธุรกิจและการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี ประจำปีการศึกษา 2548-2549**. รายงานวิจัย คณะบริหารธุรกิจและการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- รังสิมา สว่างทัฬห. (2557). **ภาวะการมีงานทำของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารทรัพยากรมนุษย์ ปีการศึกษา 2556**. รายงานวิจัย สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- (2554). **ภาวะการมีงานทำของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ประจำปีการศึกษา 2553**. รายงานวิจัย ฝ่ายวิจัยและพัฒนา คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- สลิล บุญพรหมณ์ และดิชิตชัย เมตตาริกานนท์. (2556). **การศึกษาภาวะการมีงานทำของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา สำนักวิชาสารสนเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ ประจำปีการศึกษา 2554**. *Princess of Naradhiwas University Journal*. ฉบับพิเศษประจำปี 2556. หน้า 75-83.
- สุนิดา กุฎอินทร์. (2551). **การติดตามภาวะการมีงานทำ ความต้องการและความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาของบัณฑิตคณะบริหารธุรกิจ ที่สำเร็จการศึกษาปี 2549 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร**. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาบริหารอาชีพและเทคโนโลยี ภาควิชาบริหารเทคนิคศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- Carnoy, M. (1977). "Education and Employment". **A Critical Appasal**. UNESCO: International Institute for Education Planning Parts.
- Department of Political and Social Sciences. (2015). "Graduated follow up studies" **Work area of graduated follow-up studies**. Department of Political and Social Sciences. Freie Universitat Berlin. Available at http://www.polsoz.fu-berlin.de/en/v/absolventenforschung/graduate_studies/index.html. [2015, October 4].
- Schetzer, B. and Stone, S. C. (1981). **Fundamental of Guidance**. Boston : Houghton Mifflin.